

JAARVERSLAG 2022

HARM REDUCTION

Onze missie is het bevorderen van de gezondheid en het verbeteren van de rechtspositie van mensen die drugs gebruiken. Dit zonder primair het

gebruik zelf terug te dringen en vanuit respect voor de situatie en keuzes van de individuele gebruiker.

WOORD VOORAF

Hoe beschrijf je 2022? Een jaar van oorlog, de naweeën van de pandemie, een aarde die protesteert en steeds meer ongelijkheid. Een wereld waar dakloosheid toeneemt, mensen over het randje kukelen en de meest kwetsbare mensen het hardst getroffen worden door alle crisissen.

In een werkveld bovendien waar volgens de Global State of Harm Reduction 2022 een financieringstekort is van 95%. Dat voelt Mainline ook. Steeds meer tijd gaat naar fondsenwerving en rapporteren, steeds weer volgen teleurstellingen als mooie plannen niet door gaan. Soms lijkt het of je elke dag opnieuw moet uitleggen waarom harm reduction werkt.

2022 was het eerste jaar van Mainline's nieuwe strategische plan, waarin we vol kiezen voor ons veldwerk en activiteiten die mensen die drugs gebruiken direct ten goede komen. Waar we onszelf opnieuw uitvinden met een relevant leeraanbod, praktische onderzoeken en expertise op nieuwe thema's. Daarmee werd 2022 ook een jaar van hoop.

De Nationale Postcode Loterij (h)erkende het belang van ons werk en gaf een gift. Via het Justice fonds van de Europese Commissie startten wij een groot project rond migranten die drugs gebruiken in de straten van Amsterdam, Athene, Berlijn en Parijs. Internationaal droegen we bij aan de start van harm reduction programma's in verschillende landen en hielpen we de toegang en de kwaliteit van diensten te verbeteren. We namen afscheid van collega's, maar mochten ook nieuwe Mainliners verwelkomen.

Zo beweegt Mainline mee met de golven van de wereld om ons heen. Gewoon lekker doorgaan, focus op wat belangrijk is en proberen met soms kleine gebaren een groot

verschil te maken.

Machteld Busz, directeur Mainline

VELDWERK

De basis van alle Mainline activiteiten is ons veldwerk (<https://mainline.nl/page/veldwerk>). In 2022 heeft Mainline 413 veldwerkactiviteiten verricht door heel Nederland en breidde het veldwerkteam uit.

Alleen door in direct contact te staan met gebruikers zelf kun je goed signalen van de straat oppikken, voorlichten en doorverwijzen. Daarom hebben we, mede dankzij een donatie van de Nationale Postcode Loterij, dit jaar ons veldwerkteam uitgebreid met twee extra veldwerkers.

In 2022 waren we te vinden in 33 steden, van Alkmaar tot Zwolle. Hierbij bezochten onze veldwerkers meer dan 80 organisaties. Wij spraken met ruim 1020 mensen die drugs gebruiken en met 727 professionals die met hen werken in de maatschappelijk opvang, gebruikersruimten of zorginstellingen. Daarnaast hadden we 196 individuele gesprekken.

Dankzij financiering van FNO hebben we in 2022 het project met de inzet van ervaringswerkers bij ons veldwerk afgerond. Deze inzet is enorm waardevol bij het in contact komen met nieuwe doelgroepen, zoals jongeren in de maatschappelijke opvang en vluchtelingen met een lhbt+-achtergrond. Met een subsidie vanuit ZonMW is het ons gelukt om de inzet en opleiding van ervaringswerkers te continueren en uit te breiden om zo met nieuwe veldwerkmethoden gebruikersgroepen in beeld te kunnen krijgen.

ONZE VELDWERKERS WERKTEN MET

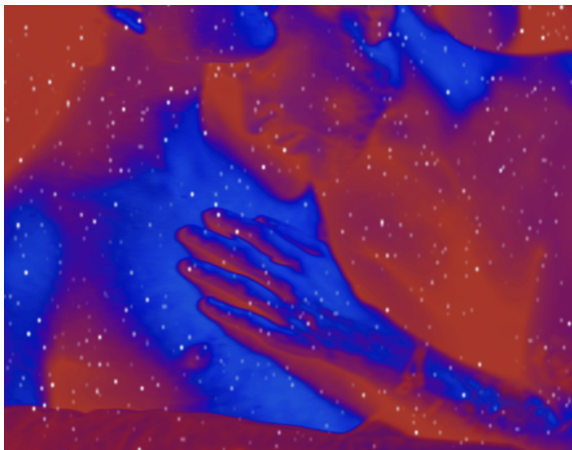
80

organisaties in 33 steden

1020

druggebruikers

MENSEN DIE SEKS EN DRUGS COMBINEREN

Mainline is expert op het gebied van drugsgebruik in een seksuele setting. In 2022 bouwden we deze expertise verder uit.

In 2022 startte de ontwikkeling van de website chemsex.nl, een platform met informatie rondom chemsex en een nationale zorgkaart voor het hulp- en zorgaanbod gericht op chemsex. De officiële lancering vindt plaats in 2023.

Sinds 2016 organiseert en faciliteert Mainline tweewekelijks een chemsex-meeting voor MSM die met chemsex willen stoppen of zijn gestopt. In 2022 werden 24 meetings door 79 deelnemers bezocht, waarvan 33 nieuwe bezoekers.

De meeste deelnemers kwamen uit Amsterdam (en omgeving), maar er waren ook deelnemers uit heel het land. Opvallend was de groep vluchtelingen (5 mannen) uit Libanon, Rusland, Oekraïne en Syrië.

Mainline geeft ook individuele chemsex-consulten. In totaal hadden 137 personen, afkomstig uit heel het land, een gesprek met een van onze veldwerkers. Daarnaast vroegen ook meer dierbaren/familieleden van (ex-)gebruikers en professionals om informatie, advies en support. De problematiek is opvallend complex en de doelgroep vindt moeilijk hulp. Ook blijkt er nog veel winst te behalen op het gebied van voorlichting. Met name het injecteren van nieuwe middelen als 3-MMC en 3-CMC leidt tot gezondheidsrisico's waar niet iedereen kennis van heeft. Deze en andere signalen geven daarom ook het belang aan van de ontwikkeling van een goede voorlichtingswebsite met zorgkaart, zoals [chemsex.nl \(https://chemsex.nl/\)](https://chemsex.nl/).

24

groepsmeetings

79

deelnemers bezochten onze
meetings

waarvan 33 nieuwe bezoekers

137

mensen hadden een individueel
gesprek

VROUWEN DIE DRUGS GEBRUIKEN

Vrouwen die drugs gebruiken hebben te maken met vele vormen van stigma en uitsluiting. Mainline verdiepte zich in de situatie in Nepal.

Voor vrouwen geldt nog veel sterker dan voor mannen dat de maatschappij op hen neerkijkt vanwege drugsgebruik. De toegang tot harm reduction programma's is voor hen niet vanzelfsprekend, wat mogelijke schade als gevolg van druggebruik nog verder versterkt.

In december 2022 sprak Mainline met Nepalese vrouwen die drugs gebruiken en met werknemers van harm reduction services. Hun

kijk op hun leefwereld is te vinden in dit [rapport](https://english.mainline.nl/posts/show/14708/women-who-use-drugs) (<https://english.mainline.nl/posts/show/14708/women-who-use-drugs>). En natuurlijk hopen wij dat de aanbevelingen meegenomen worden in de volgende financieringsronde van het Global Fund.

MIGRANTEN DIE DRUGS GEBRUIKEN

In de straten van veel Europese steden worden diverse groepen migranten die drugs gebruiken steeds zichtbaarder. Het gaat om mensen met vaak stevige trauma's, weinig kans op werk en veelal zonder documenten.

Hoe zit het met de toegang van deze mensen tot harm reduction programma's en zorg? Bestaat het recht op zorg en een menswaardig bestaan in Europa niet voor iedereen? Mainline slaat samen met zes andere organisaties in Europa de handen ineen om mensen met een migratieachtergrond die drugs gebruiken een stem te geven. Hoog tijd dat de rechten van migranten onder de aandacht komen op lokaal, nationaal en Europees niveau. Het [project \(https://english.mainline.nl/posts/show/14430/services-for-vulnerable-migrants-who-use-drugs-in-the-eu\)](https://english.mainline.nl/posts/show/14430/services-for-vulnerable-migrants-who-use-drugs-in-the-eu) loopt in 2022 en 2023.

Training aan professionals die met migranten werken

Mainline gaf Barka, organisatie die in Nederland met Midden- en Oost-Europese migranten werkt, een training over hoe om te gaan met onbegrepen gedrag. In hun dagelijks werk kunnen ze te maken krijgen met cliënten met complexe problematiek: afhankelijkheid van middelen en psychiatrische stoornissen. Mainline trainde de organisatie over achterliggende oorzaken van dit gedrag, grenzen aangeven, weerbaarheid en effectief communiceren. Een vervolgtraining staat op de planning, net als een uitgebreide e-course rond dit onderwerp.

MENSEN DIE STIMULANTEN GEBRUIKEN

Mainline wil harm reduction toegankelijker maken voor mensen die stimulanten gebruiken. Helaas zijn veel harm reduction projecten nog gericht op mensen die drugs injecteren en opiaten gebruiken.

In 2022 werkte Mainline samen met SCDI aan het versterken van de [stimulant learning hub in Hanoi](https://english.mainline.nl/posts/show/14329/stimulant-learning-hub-in-hanoi) (<https://english.mainline.nl/posts/show/14329/stimulant-learning-hub-in-hanoi>). Dit is waardevol werk, want in de hele regio is interesse in harm reduction voor mensen die methamfetaminen gebruiken. Naast een reeks aan praktische interventies om de schade van veelvuldig gebruik van stimulanten te beperken, hebben organisaties in Zuidoost-Azië met name interesse in de community mental health approach die wij samen met SCDI ontwikkelden. Nu het jaar voorbij is, zijn wij klaar om alle opgebouwde kennis te delen met andere harm reduction organisaties. Dit kan via een bezoek aan Hanoi, via ons blended learning aanbod, of gewoon door contact met ons op te nemen en kennis uit te wisselen.

MATERIAAL

Natuurlijk brachten we in 2022 wederom vier keer het Mainline magazine uit. Ditmaal onder een nieuwe hoofdredacteur.

Al meer dan 30 jaar maakt Mainline het lifestylemagazine voor drugsgebruikers. Met een oplage van 10.000 is het wijdverspreid door heel Nederland. Twee van de vier waren

in 2022 speciale edities: zoals het nummer seks & drugs. Dit nummer werd ook verspreid in lhbt+ gemeenschap en het uitgaansleven. Deze editie focuste op waarom mensen seks met drugs combineren en hoe ze de risico's kunnen inperken. De doelgroep van dit magazine was breder dan bij de gebruikelijke chemsex-edities, want ook heteromensen die onder invloed van drugs seks hadden, werden meegenomen. Daarnaast maakten we ook een jongereneditie over de 'nieuwe' designerdrug 3-MMC. Deze editie verspreidden we naast op de reguliere plekken ook op allerlei jongerenplekken.

Naast het magazine brachten we ook ander voorlichtingsmateriaal uit, waaronder de 'stoppen met chemsex'-folder die veelvuldig in 2022 werd besteld en vernieuwden we de poster 'drugsadvies'.

PROFESSIONALS

TRAININGEN

In 2022 konden we weer volop trainingen verzorgen. Ons klantenbestand blijft groeien.

In 2022 heeft het team van leerexperts van Mainline heel hard gewerkt om ons leeraanbod verder te ontwikkelen. Naast de trainingen die we zelfstandig (in binnen- en buitenland) kunnen verzorgen, zorgen we dat ons leeraanbod aansluit bij de behoeften van onze klanten en volledig op maat gemaakt kan worden. We investeren meer in langere relaties en begeleiden professionals of organisaties die een nieuwe aanpak willen uitproberen voor een langere tijd. Dit garandeert dat het leren een diepere impact heeft.

In landen als Vietnam en Zuid-Afrika hebben we ons werk met partners voortgezet op thema's als community-based interventies op het gebied van geestelijke gezondheid, schadebeperking voor mensen die stimulerende middelen gebruiken, chemsex, gedragsverandering en outreach-strategieën. We werkten samen met partnerorganisaties om hun capaciteit te vergroten in het aanbieden van diensten op basis van deze onderwerpen. Dit omvatte mentorschap, coaching on the job, training van trainersprogramma's en ontwikkeling van interventiepakketten.

Trainingen in Nederland

In 2022 organiseerden we 66 trainingen in Nederland voor (zorg)professionals werkzaam bij 26 verschillende organisaties.

Dit waren onder andere maatschappelijke opvanginstellingen, instellingen voor verslavingszorg, gemeenten, GGD's en GGZ-instellingen. De onderwerpen varieerden van GHB in de opvang tot chemsex en van middelen & verslaving tot contact maken. Een aantal vaste klanten namen ons op in hun standaard leeraanbod. Dit geeft aan dat organisaties vertrouwen hebben in onze expertise! Zo hebben in 2022 maar liefst 253 professionals van 26 verschillende locaties binnen het Leger des Heils regio Noordwest een training van Mainline gevolgd.

Centraal in al onze trainingen staat de kwaliteit van leven vergroten voor mensen die drugs gebruiken. Daarbij is contact maken met gebruikers het belangrijkste. Voor goed contact is basiskennis over drugs, verslaving en psychiatrie essentieel. Want pas dan wordt verward gedrag, begrepen gedrag. In onze trainingen staan we ook stil bij hoe je zelf, maar ook de organisatie, over drugsgebruik denkt en in hoeverre dat van invloed kan zijn in het contact. En natuurlijk -want daar staat Mainline voor- hoe we harm reduction binnen het werk van professionals kunnen integreren.

IN 2022 GAVEN WE

66

trainingen in Nederland

26

verschillende organisaties deden mee

E-LEARNING

Mainline heeft in 2022 hard gewerkt aan een online leeraanbod. Op de e-course die wij samen met IDPC en Health[E]Foundation ontwikkelden zijn wij bijzonder trots. De uitgebreide cursus over het decriminaliseren van drugsgebruik (<https://english.mainline.nl/posts/show/15833/drug-decriminalisation-ecourse>) is gratis beschikbaar. Hij werd inmiddels al door 770 mensen gevolgd, vanuit 96 landen en is in vier talen beschikbaar.

Samen met verschillende partners hebben wij hiernaast op zeven thema's een volwaardig leeraanbod ontwikkeld. Dit kan gecombineerd worden met een live-sessie (online of fysiek). Mainline zal deze Harm Reduction School (<https://mainline-eng.blogbird.nl/page/harm-reduction-school>), in 2023 lanceren. Zo hopen wij bij te dragen aan de brede verspreiding van harm reduction en partners over de hele wereld handvatten te geven om een verschil te maken in de levens van mensen die drugs gebruiken.

770

mensen volgden de e-course
decriminaliseren

IN 96

landen

4

talen beschikbaar

ONDERZOEK

Mainline deed onderzoek in onder andere Iran en Zimbabwe.

Daarnaast verschenen onze eerdere onderzoeken in gerenommeerde (internationale) tijdschriften.

De drugscene in Iran is in de afgelopen jaren veranderd. Er is een toename van druggebruik en in het gebruik van meth en meer mensen zijn dakloos geraakt. Mainline [onderzocht in Iran](https://english.mainline.nl/posts/show/13835/quality-harm-reduction) (

<https://english.mainline.nl/posts/show/13835/quality-harm-reduction>), of de huidige harm reduction programma's in Teheran nog voldoende aansluiten op de behoeftes van de diverse mensen die drugs gebruiken. Afhankelijk van de ontwikkelingen in het land hopen we een

Hiernaast onderzocht Mainline in [vijf regio's in Zimbabwe de drugscenes](https://english.mainline.nl/posts/show/14462/assessing-the-drug-scene) (<https://english.mainline.nl/posts/show/14462/assessing-the-drug-scene>). Het doel? Inzicht krijgen welke drugs met name gebruikt worden en welke gezondheidsinterventies passend zijn. Het rapport hier is terug te lezen. Het mooie nieuws: inmiddels zijn de eerste stappen om harm reduction interventies op te starten in Zimbabwe gemaakt!

rol te kunnen spelen in het uitzetten van de aanbevelingen die uit het onderzoek voortkwamen.

NIEUWE WERKNEMERS EN BESTUURSLEDEN

In 2022 mochten wij zes nieuwe collega's verwelkomen. Na in 2021 en 2022 afscheid genomen te hebben van drie collega's. Gerard Schippers verliet het bestuur en werd opgevolgd door Heval Özgun.

21

mensen werkten bij Mainline in 2022

6

nieuwe collega's

7

stagiairs liepen stage bij ons

POPPI: EEN SOCIALE ONDERNEMING

Poppi Drugmuseum timmerde in 2022 weer hard aan de weg. Poppi organiseerde twee exposities (World of Opiates en xtc-winkel) en werkte mee aan de expositie House of HIV, waar werd teruggeblikt op 40 jaar hiv-initiatieven. Bij de xtc-winkel ontvingen we 1.600 betalende bezoekers en veel politiek bezoek, waaronder Minister Kuipers. Ook haalden we veelvuldig de media, tot en met een artikel in The Guardian aan toe!

World of Opiates

Opium als 'date rape drug' in de 17e eeuw, als kalmerings- en slaapmiddel voor de paus in de 18e eeuw en als 'partydrug' voor piraten. Andere tijden, andere werelden. Tijdens de expo World of Opiates leerde je alles over de geschiedenis van opiaten. Van 3 december 2021 t/m 29 maart 2022 was deze expositie te zien in het hartje van Amsterdam. Een samenwerking tussen Poppi, Universiteit Utrecht, Uitvindersgilde en Corné van der Stelt.

Xtc-winkel

Stel: de overheid reguleert de productie en verkoop van xtc. Mag iedereen het dan overal kopen? Of komt er juist een leeftijdsgrens en krijgen we streng toezicht? In de xtc-winkel bepaalde de bezoeker het zelf. De winkel was open in het centrum van Utrecht van 15 juli t/m 29 september. Politieke lobby was een onderdeel van de expositie.

Gemeenteraadsleden van verschillende steden bezochten de winkel en een napraatsessie werd gehouden in de Tivoli. De xtc-winkel is gebouwd in samenwerking met de creatieve makers Vincent Schoutsen en Corné van der Stelt. Samen met de Universiteit Utrecht koppelden we een publieksonderzoek aan de winkel. Het rapport daarvan vind je [hier](https://poppi.amsterdam/wp-content/uploads/2023/04/XTC-rapport.pdf) (<https://poppi.amsterdam/wp-content/uploads/2023/04/XTC-rapport.pdf>).

VOORUITBLIK 2023

Op het moment van schrijven van dit jaarverslag is 2023 al aardig op stoom. Het wordt een spannend jaar.

Wij breiden onder andere ons werk met kwetsbare migranten die drugs gebruiken uit naar voormalig alleenstaande minderjarige vreemdelingen. We zullen met het Trimbos-instituut samenwerken aan een groot onderzoek onder gebruikers van heroïne en basecoke en we zijn onderdeel van een groot onderzoek in Pakistan.

In april nemen we deel aan de Internationale Harm Reduction Conference in Melbourne. Wij lanceren daar onze Harm Reduction School en mogen samen met verschillende partners over ons werk vertellen. Mocht je ook naar Melbourne gaan: stuur ons een bericht via info@mainline.nl (<mailto:info@mainline.nl>). Dan zien we je graag daar!

Ook met Poppi hebben we grote plannen. Wij zetten in op een project met jongeren die in de drugscriminaliteit werken of gewerkt hebben, bouwen verder aan Tales from the Drug Closet en hopen een grote experience rond psychedelica te kunnen organiseren. Wil je Poppi steunen of meehelpen? Mail ons dan via info@poppi.amsterdam (<mailto:info@poppi.amsterdam>).

In 2023 zetten we ons wederom met volle energie in om de gezondheid en rechten van mensen die drugs gebruiken te verbeteren.

Menu

Home
(<https://mainline.nl/page/home>)
Over Mainline
(<https://mainline.nl/page/over-mainline>)
Projecten
(<https://mainline.nl/page/projecten>)
Veldwerk
(<https://mainline.nl/page/veldwerk>)
Trainingen
(<https://mainline.nl/page/trainingen>)
Webshop
(<https://mainline.nl/page/webshop>)
Contact
(<https://mainline.nl/page/contact>)
Pers
(<https://mainline.nl/page/pers>)

Mainline

Mainline in de media
(</page/mainline-in-de-media>)
Tijdschrift Mainline
(</page/mainline-magazine>)
Rapporten & onderzoek
(<http://mainline.blogbird.nl/page/rapporten-onderzoek>)
Jaarverslagen
(</page/over-mainline#jaarverslagen>)
Nieuwsbrief
(<http://mainline.nl/page/nieuwsbrief>)
Vacatures
(</page/over-mainline#vacatures>)
Maatschappelijke
Verantwoordelijkheid
(<http://mainline.nl/page/maatschappelijke-verantwoordelijkheid>)
Disclaimer & credits
(</page/disclaimer>)
Klachtenprocedure
(<https://mainline.nl/posts/show/13265/klachtenprocedure>)

Info

Stichting Mainline
Postbus 58303
1040 HH Amsterdam
info@mainline.nl

Bezoekadres:

Frederik Hendrikstraat 111-115
1052 HN Amsterdam

Ontvang onze nieuwsbrief!

Blijf op de hoogte van Mainline's [projecten](https://mainline.nl/page/projecten), [trainingen](https://mainline.nl/page/trainingen), [en activiteiten](https://www.mainlinetrainingen.nl/) door je in te schrijven voor onze nieuwsbrief. Je kunt ons ook volgen op [Facebook](https://www.facebook.com/mainlineNL/), [en LinkedIn](https://nl.linkedin.com/company/mainline-foundation/).

[Schrijf je in](https://mainline.nl/page/nieuwsbrief)

(<https://mainline.nl/page/nieuwsbrief>)

